EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 01 31
COM(2025) 23 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo

dėl Europos Sąjungos ir Singapūro Respublikos skaitmeninės prekybos susitarimo sudarymo Sąjungos vardu

PRIEDAS

EUROPOS SĄJUNGOS IR SINGAPŪRO RESPUBLIKOS SUSITARIMAS DĖL SKAITMENINĖS PREKYBOS

PREAMBULĖ

Europos Sąjunga (toliau – Sąjunga)

ir

Singapūro Respublika (toliau – Singapūras),

toliau abi kartu – Šalys, o atskirai – Šalis,

ATSIŽVELGDAMOS į savo glaudžią ir ilgalaikę partnerystę, grindžiamą bendrais principais ir vertybėmis, išdėstytais 2018 m. spalio 19 d. Briuselyje (Belgija) pasirašytame Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarime (toliau – Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas), įgyvendinant jo nuostatas dėl prekybos;

NORĖDAMOS, kad laisvosios prekybos erdvė, sukurta 2018 m. spalio 19 d. Briuselyje (Belgija) pasirašytu Europos Sąjungos ir Singapūro Respublikos laisvosios prekybos susitarimu (toliau – Laisvosios prekybos susitarimas), taptų išsamesnė;

PRIPAŽINDAMOS 2023 m. vasario 1 d. pasirašytą Europos Sąjungos ir Singapūro skaitmeninę partnerystę (toliau – skaitmeninė partnerystė) iniciatyva, kuria siekiama skatinti Sąjungos ir Singapūro bendradarbiavimą įvairiose skaitmeninės ekonomikos srityse ir suteikti galimybių imtis bendrų iniciatyvų ir veiksmų naujose ir besiformuojančiose skaitmeninės ekonomikos srityse;

PRIPAŽINDAMOS 2023 m. vasario 1 d. pasirašytus Europos Sąjungos ir Singapūro skaitmeninės prekybos principus svarbiausiu skaitmeninės partnerystės pasiekimu, atspindinčiu jų bendrą įsipareigojimą kurti atvirą skaitmeninę ekonomiką ir nustatančiu bendrą skaitmeninės prekybos skatinimo sistemą;

PRIPAŽINDAMOS skaitmeninės ekonomikos ir skaitmeninės prekybos svarbą ir tai, kad tolesnė ekonominė sėkmė priklauso nuo jų bendro gebėjimo panaudoti technologinę pažangą esamoms įmonėms tobulinti, naujiems produktams bei rinkoms kurti ir kasdieniam gyvenimui gerinti;

PRIPAŽINDAMOS skaitmeninės ekonomikos ir skaitmeninės prekybos teikiamas ekonomines galimybes bei platesnį prekių ir paslaugų prieinamumą įmonėms ir vartotojams;

PASIRYŽUSIOS gilinti ekonominius santykius naujose ir besiformuojančiose srityse pagal dvišalius lengvatinės prekybos santykius;

NORĖDAMOS stiprinti dvišalius lengvatinės prekybos santykius, kurie būtų jų bendrųjų santykių dalis ir derėtų su jais, ir pripažindamos, kad šiuo Susitarimu kartu su Laisvosios prekybos susitarimu bus sukurta nauja aplinka ir laisvosios prekybos erdvė, kuri skatins Šalių skaitmeninės prekybos plėtrą;

PRIPAŽINDAMOS, kad svarbu bendromis pastangomis formuoti skaitmenines taisykles bei standartus ir sudaryti palankesnes sąlygas sąveikumui patikimu ir saugiu būdu, taip pat skatinti atvirą, skaidrią, nediskriminacinę ir nuspėjamą reguliavimo aplinką, kuri lengvintų skaitmeninę prekybą;

PASIRYŽUSIOS padėti kurti patikimą ir saugią skaitmeninę aplinką, kuria skatinami vartotojų ir įmonių interesai ir didinamas piliečių pasitikėjimas;

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS įsipareigojimą laikytis Laisvosios prekybos susitarime numatytų darnaus vystymosi principų ir turėdamos bendrą viziją, kad skaitmeninė prekyba yra pagrindinė darnaus vystymosi ekonominiu, socialiniu ir aplinkosauginiu aspektais varomoji jėga;

PRIPAŽINDAMOS, kad skaitmeninė prekyba prisideda prie mūsų ekonomikos žaliosios ir skaitmeninės transformacijos, ir todėl manydamos, kad skaitmeninės prekybos taisyklėse turėtų būti atsižvelgiama į būsimus poreikius ir reaguojama į inovacijas bei naujas technologijas;

PRIPAŽINDAMOS, kad skaitmeninė prekyba remia verslumą ir suteikia daugiau galimybių visiems žmonėms ir įvairaus dydžio įmonėms pasaulio ekonomikoje, nes didina sąveikumą, inovacijas, konkurenciją ir galimybes naudotis informacinėmis ir ryšių technologijomis, visų pirma moterims verslininkėms ir labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kartu skatindama grupių ir asmenų, kurie gali susidurti su neproporcingai didelėmis skaitmeninės prekybos kliūtimis, skaitmeninę įtrauktį;

PRIPAŽINDAMOS tarpusavio priklausomybę su skaitmenine ekonomika susijusiais klausimais ir bendrą jų, kaip pirmaujančių interneto ekonomikų, interesą apsaugoti ypatingos svarbos infrastruktūrą ir užtikrinti saugų ir patikimą internetą, kuriuo remiamos inovacijos ir ekonominis bei socialinis vystymasis;

PRIPAŽINDAMOS tarptautinės prekybos ir investicijų skaidrumo svarbą visų suinteresuotųjų šalių labui;

SIEKDAMOS sukurti modernią ir dinamišką bendradarbiavimo sistemą, suderinamą su sparčiai kintančia ir tobulėjančia skaitmenine ekonomika ir skaitmenine prekyba;

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS savo teisę savo teritorijoje vykdyti reglamentavimo veiklą taip, kad galėtų siekti teisėtų politikos tikslų;

PATVIRTINDAMOS tarptautinį ir regioninį Šalių vadovaujamąjį vaidmenį siekiant plataus užmojo skaitmeninės ekonomikos ir skaitmeninės prekybos gairių, taisyklių ir standartų;

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS įsipareigojimus, prisiimtus pagal 1945 m. birželio 26 d. San Franciske pasirašytą Jungtinių Tautų Chartiją, ir atsižvelgdamos į 1948 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos priimtoje Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje išdėstytus principus;

REMDAMOSI savo atitinkamomis teisėmis ir pareigomis pagal 1994 m. balandžio 15 d. Marakeše (Marokas) sudarytą Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartį (toliau – PPO steigimo sutartis) ir kitus daugiašalius bei dvišalius susitarimus ir bendradarbiavimo dokumentus, susijusius su skaitmenine prekyba ir skaitmenine ekonomika, prie kurių yra prisijungusios abi Šalys,

SUSITARĖ:

PIRMAS SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 STRAIPSNIS

Tikslas

Šio Susitarimo tikslas – laikantis šio Susitarimo nuostatų sudaryti palankesnes sąlygas Šalių tarpusavio skaitmeninei prekybai prekėmis ir paslaugomis. Šis Susitarimas taikomas pagal Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą ir kartu su Laisvosios prekybos susitarimu sudaro laisvosios prekybos erdvę, atitinkančią 1994 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (toliau – GATT 1994) XXIV straipsnį (Teritorinis taikymas – Pasienio prekyba – Muitų sąjungos ir laisvosios prekybos zonos) ir Bendrojo susitarimo dėl prekybos paslaugomis (toliau – GATS) V straipsnį (Ekonominė integracija).

2 STRAIPSNIS

Taikymo sritis

1. Šis Susitarimas taikomas Šalies priemonėms, kurios daro poveikį prekybai elektroninėmis priemonėmis.

2. Šis Susitarimas netaikomas:

(a) audiovizualinėms paslaugoms;

(b) transliavimo paslaugoms[1];

(c) Šalies arba jos vardu turimai ar tvarkomai informacijai arba su tokia informacija susijusioms priemonėms[2], įskaitant priemones, susijusias su jos rinkimu, saugojimu ar tvarkymu, išskyrus 16 straipsnyje (Atvirieji valdžios sektoriaus duomenys) numatytus atvejus.

3. Šis Susitarimas netaikomas paslaugoms, teikiamoms vykdant oficialias valdžios funkcijas[3], arba veiklai, įgyvendinamai vykdant šias funkcijas.

4. Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad priemonei, turinčiai įtakos elektroninėmis priemonėmis teikiamos ar atliekamos paslaugos teikimui, taikomos pareigos, nustatytos atitinkamose Laisvosios prekybos susitarimo Aštunto skyriaus nuostatose, įskaitant Laisvosios prekybos susitarimo 8-A ir 8-B priedus, taip pat visos tų pareigų išimtys.

3 STRAIPSNIS

Teisė reglamentuoti

Šalys dar kartą patvirtina savo teisę savo teritorijoje vykdyti reglamentavimo veiklą taip, kad galėtų siekti teisėtų politikos tikslų, be kita ko, susijusių su visuomenės sveikatos apsauga, socialinėmis paslaugomis, valstybiniu švietimu, sauga, aplinka ar visuomenės dorove, socialine ar vartotojų apsauga, privatumu ir duomenų apsauga ir kultūros įvairovės skatinimu bei apsauga.

4 STRAIPSNIS

[1] Transliavimo paslaugos – paslaugos, apibrėžtos Laisvosios prekybos susitarimo 8.25 straipsnio (Terminų apibrėžtys) a punkte.

[2] Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad tokios priemonės apima priemones, susijusias su sistemomis, infrastruktūra ar įrenginiais, naudojamais tokiai informacijai rinkti, saugoti ar tvarkyti.

[3] Šiame Susitarime sąvoka „vykdant oficialias valdžios funkcijas teikiama paslauga“ turi tą pačią reikšmę kaip ir GATS, įskaitant, kai taikoma, GATS priedą dėl finansinių paslaugų.

Terminų apibrėžtys

Šiame Susitarime vartojamų terminų apibrėžtys:

(a) komercinis elektroninis pranešimas – naudojantis bet kuria viešai prieinama telekomunikacijų paslauga asmens elektroniniu adresu komerciniais tikslais siunčiamas elektroninis pranešimas, apimantis bent elektroninį paštą, tekstinius ir daugialypės terpės pranešimus (SMS ir MMS) ir kitų rūšių elektroninius pranešimus, kiek tai numatyta Šalies įstatymuose ar kituose teisės aktuose;

(b) vartotojas – fizinis asmuo, dalyvaujantis skaitmeninėje prekyboje ne profesiniais tikslais;

(c) asmuo, kuriam taikomas šis Susitarimas – 5 straipsnio (Tarpvalstybinis duomenų judėjimas) tikslais tai:

(i) Šalies fizinis asmuo;

(ii) Šalies įmonė arba

(iii) ne Sąjungoje arba ne Singapūre įsteigta ir Sąjungos valstybės narės arba Singapūro fizinių asmenų kontroliuojama laivybos bendrovė, kurios laivai yra įregistruoti pagal atitinkamus Sąjungos valstybės narės arba Singapūro teisės aktus ir plaukioja su valstybės narės arba Singapūro vėliava;

(d) elektroninis tapatumo nustatymas – elektroninio ryšio ar operacijos dalyvio tapatybės tikrinimo arba elektroninio ryšio vientisumo užtikrinimo procesas ar veiksmas;

(e) elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymas – automatinis elektroninis sąskaitų faktūrų sukūrimas, tvarkymas ir keitimasis jomis tarp pardavėjo ir pirkėjo struktūrizuotų duomenų formatu;

(f) elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo sistema – elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymą lengvinanti sistema;

(g) elektroniniai mokėjimai – mokėtojo asmeniui elektroninėmis priemonėmis atliekamas lėšų pervedimas, kuris yra priimtinas gavėjui, išskyrus centrinių bankų mokėjimo paslaugas, susijusias su finansinių paslaugų teikėjų tarpusavio atsiskaitymais;

(h) elektroninis parašas – elektroninė informacija, esanti elektroniniame duomenų pranešime, pridėta prie jo arba logiškai su juo susieta, kuri gali būti naudojama duomenų pranešimo pasirašančiajam asmeniui identifikuoti ir nurodyti, kad jis sutinka su duomenų pranešime esančia informacija;

(i) elektroninė dokumento versija – Šalies nustatyto elektroninio formato dokumentas;

(j) galutinis naudotojas – asmuo, perkantis interneto prieigos paslaugą arba užsisakantis ją iš interneto prieigos paslaugos teikėjo;

(k) įmonė – juridinis asmuo, filialas arba atstovybė;

(l) Šalies įmonė – 5 straipsnio (Tarpvalstybinis duomenų judėjimas) tikslais įmonė, įsteigta ar kitaip organizuota pagal Šalies teisę ir, juridinio asmens atveju, tos Šalies teritorijoje vykdanti esminę verslo veiklą[4];

(m) finansinė paslauga – Laisvosios prekybos susitarimo 8.49 straipsnio (Taikymo sritis ir terminų apibrėžtys) 2 dalies a punkte apibrėžta finansinė paslauga;

(n) valdžios sektoriaus duomenys – duomenys, priklausantys bet kurio lygmens valdžios institucijoms ir nevyriausybinėms organizacijoms, vykdančioms bet kurio lygmens valdžios perduotus įgaliojimus, arba jų disponuojami;

(o) juridinis asmuo – juridinis subjektas, įsteigtas ar kitaip organizuotas pagal taikytiną teisę, siekiantis ar nesiekiantis pelno, valdomas privačios ar valstybinės nuosavybės teise, įskaitant

[4] Sąjunga pripažįsta, kad sąvoka „veiksminga ir nuolatinė sąsaja su Sąjungos valstybės narės ūkiu“, įteisinta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 54 straipsnyje, yra tapati sąvokai „esminė verslo veikla“.

bet kokią korporaciją, patikos fondą, ūkinę bendriją, bendrąją įmonę, individualiąją įmonę ar asociaciją;

(p) priemonė – bet kokia Šalies taikoma priemonė: įstatymas, reglamentas, taisyklė, procedūra, sprendimas, administracinis veiksmas ar kita;

(q) Šalies priemonės – priemonės, kurias nustato arba palieka galioti:

(i) centrinė, regiono ar vietos valdžia arba jos institucijos ir

(ii) nevyriausybinės organizacijos, vykdančios centrinės, regiono ar vietos valdžios arba jos institucijų perduotus įgaliojimus;

(r) Šalies fizinis asmuo – Singapūro ar vienos iš Sąjungos valstybių narių pilietis[5], kaip nustatyta jų atitinkamuose teisės aktuose;

(s) internetinė paslauga – elektroninėmis priemonėmis teikiama paslauga, šalims nedalyvaujant tuo pačiu metu;

(t) asmens duomenys – informacija, susijusi su fiziniu asmeniu, kurio tapatybė yra nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti;

(u) teritorija – kiekvienos Šalies atžvilgiu reiškia teritorijas, kurioms šis Susitarimas taikomas pagal 43 straipsnį (Teritorinis taikymas);

(v) nepageidaujamas komercinis elektroninis pranešimas – komercinis elektroninis pranešimas, siunčiamas be gavėjo sutikimo arba nepaisant aiškaus gavėjo atsisakymo jį gauti;

(w) PPO – Pasaulio prekybos organizacija.

ANTRAS SKYRIUS

[5] Terminas „fizinis asmuo“ taip pat reiškia Latvijoje nuolat gyvenančius fizinius asmenis, neturinčius Latvijos ar kitos valstybės pilietybės, tačiau pagal Latvijos įstatymus ir kitus teisės aktus turinčius teisę gauti nepiliečio pasą (užsieniečio pasą).

SKAITMENINĖS PREKYBOS TAISYKLĖS

A SKIRSNIS

PATIKIMAS DUOMENŲ JUDĖJIMAS

5 STRAIPSNIS

Tarpvalstybinis duomenų judėjimas

1. Šalys yra įsipareigojusios užtikrinti tarpvalstybinį duomenų perdavimą elektroninėmis priemonėmis, kai ši veikla skirta asmens, kuriam taikomas šis Susitarimas, veiklai vykdyti.

2. Todėl Šalis nenustato arba nepalieka galioti priemonių, kuriomis draudžiamas arba ribojamas 1 dalyje nurodytas tarpvalstybinis duomenų perdavimas:

(a) reikalaudama, kad duomenims tvarkyti būtų naudojama Šalies teritorijoje esanti kompiuterių infrastruktūra arba tinklo elementai, taip pat nustatydama reikalavimą naudoti Šalies teritorijoje sertifikuotą arba patvirtintą kompiuterių infrastruktūrą arba tinklo elementus;

(b) reikalaudama, kad duomenys būtų saugomi ar tvarkomi Šalies teritorijoje;

(c) uždrausdama duomenis saugoti ar tvarkyti kitos Šalies teritorijoje;

(d) nustatydama, kad tarpvalstybiniam duomenų perdavimui būtina naudoti Šalies teritorijoje esančią kompiuterių infrastruktūrą ar tinklo elementus arba laikyti duomenis Šalies teritorijoje, arba

(e) uždrausdama perduoti duomenis į Šalies teritoriją.

3. Šalys stebi šios nuostatos įgyvendinimą ir per trejus metus nuo šio Susitarimo įsigaliojimo įvertina, kaip ji veikia. Šalis gali bet kuriuo metu pasiūlyti kitai Šaliai peržiūrėti 2 dalyje išvardytų apribojimų sąrašą, įskaitant atvejus, kai kita Šalis sutiko būsimame dvišaliame ar daugiašaliame susitarime nenustatyti arba nepalikti galioti kitų rūšių priemonių, be tų, kurios išvardytos 2 dalyje. Toks prašymas palankiai apsvarstomas.

4. Nė viena šio straipsnio nuostata Šaliai neužkertamas kelias nustatyti arba palikti galioti su 2 dalimi nesuderinamą priemonę teisėtam viešosios politikos tikslui[6] pasiekti, jeigu:

(a) ta priemonė netaikoma taip, kad būtų šališkai ar nepateisinamai diskriminuojama ar užslėptai ribojama prekyba, ir

(b) ja nenustatomi informacijos perdavimo apribojimai, kurie yra didesni nei būtina tikslui pasiekti[7].

6 STRAIPSNIS

Asmens duomenų apsauga

1. Šalys pripažįsta, kad asmenys turi teisę į privatumą ir asmens duomenų apsaugą ir kad aukšti ir įgyvendinami standartai šioje srityje didina pasitikėjimą skaitmenine ekonomika ir skatina prekybos plėtrą.

[6] Šiame straipsnyje sąvoka „teisėtas viešosios politikos tikslas“ aiškinama objektyviai ir leidžia siekti tokių tikslų kaip visuomenės saugumas, visuomenės dorovė arba žmonių, gyvūnų ar augalų gyvybė ar sveikata, palaikyti viešąją tvarką, apsaugoti kitus pagrindinius visuomenės interesus, pavyzdžiui, socialinės sanglaudos, saugumo internete, kibernetinio saugumo, saugaus ir patikimo dirbtinio intelekto ar apsaugos nuo dezinformacijos sklaidos, arba kitų panašių viešojo intereso tikslų, atsižvelgiant į kintantį skaitmeninių technologijų pobūdį ir susijusius iššūkius.

[7] Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad ši nuostata nedaro poveikio kitų šiame Susitarime numatytų išimčių aiškinimui ir jų taikymui pagal šį straipsnį, taip pat Šalies teisei jomis remtis.

2. Kiekviena Šalis nustato arba palieka galioti teisinę sistemą, kuria numatoma fizinių asmenų asmens duomenų apsauga.

3. Plėtodama savo asmens duomenų apsaugos teisinę sistemą kiekviena Šalis turėtų atsižvelgti į atitinkamų tarptautinių įstaigų ar organizacijų parengtus principus ir gaires, pavyzdžiui, principus, nurodytus Bendroje deklaracijoje dėl privatumo ir asmens duomenų apsaugos[8], ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) gaires dėl privatumo apsaugos ir tarpvalstybinio asmens duomenų judėjimo.

4. Kiekviena Šalis užtikrina, kad jos teisinėje sistemoje pagal 2 dalį būtų užtikrinta nediskriminacinė fizinių asmenų asmens duomenų apsauga.

5. Kiekviena Šalis paskelbia informaciją apie asmenims teikiamą asmens duomenų apsaugą, įskaitant gaires, kaip:

(a) asmenys gali pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis ir

(b) įmonės gali laikytis teisinių reikalavimų.

6. Kiekviena Šalis skatina jos teritorijoje veikiančias įmones skaidriai informuoti apie savo politiką ir procedūras, susijusias su asmens duomenų apsauga.

7. Pripažindamos, kad Šalių teisiniai požiūriai į asmens duomenų apsaugą gali būti skirtingi, jos turėtų ieškoti būdų, kaip suderinti šiuos skirtingus režimus, be kita ko, siekiant palengvinti tarpvalstybinį duomenų judėjimą. Tai gali apimti savarankišką arba abipusiu susitarimu grindžiamą reglamentavimo rezultatų pripažinimą, taip pat platesnes tarptautines sistemas arba bendras gaires dėl bendrų tarpvalstybinio duomenų perdavimo mechanizmų naudojimo.

8. Šalys stengiasi keistis informacija apie jų jurisdikcijose taikomus 7 dalyje nurodytus mechanizmus.

[8] Paskelbta 2022 m. vasario 22 d. Paryžiuje įvykusiame bendradarbiavimo Indijos ir Ramiojo vandenynų regione forume.

9. Šalys skatina kurti priemones, kuriomis įmonės galėtų įrodyti, kad laikosi asmens duomenų apsaugos standartų ir geriausios praktikos.

10. Šalys stengiasi keistis informacija ir dalytis patirtimi, susijusia su 9 dalyje nurodytų atitikties duomenų apsaugos reikalavimams užtikrinimo priemonių naudojimu, ir stengiasi skatinti savo atitinkamų priemonių konvergenciją.

11. Nė viena šio Susitarimo nuostata neužkertamas kelias Šaliai pagal savo atitinkamą 2 dalyje nurodytą teisinę sistemą nustatyti arba palikti galioti priemones, kurias ji laiko tinkamomis, įskaitant tarpvalstybinio asmens duomenų perdavimo taisyklių priėmimą ir taikymą, jei Šalies teisėje numatytos priemonės, kuriomis sudaromos sąlygos perduoti duomenis pagal visuotinai taikomas perduodamų duomenų apsaugos sąlygas.

12. Kiekviena Šalis informuoja kitą Šalį apie priemones, kurias ji nustato arba palieka galioti pagal 11 dalį.

B SKIRSNIS

KONKREČIOS NUOSTATOS

7 STRAIPSNIS

Muitai

Šalys netaiko muitų perdavimui elektroninėmis priemonėmis.

8 STRAIPSNIS

Išankstinio leidimo netaikymo principas

1. Šalis nereikalauja išankstinio leidimo vien dėl to, kad paslauga teikiama internetu, arba nenustato ar nepalieka galioti jokio kito lygiaverčio poveikio reikalavimo[9].

2. 1 dalis netaikoma telekomunikacijų paslaugoms, transliavimo paslaugoms, lošimų paslaugoms, teisinio atstovavimo paslaugoms arba notarų ar lygiaverčių profesijų paslaugoms, jeigu jos tiesiogiai ir konkrečiai susijusios su viešosios valdžios funkcijų vykdymu.

9 STRAIPSNIS

Elektroninės sutartys

Išskyrus aplinkybes, numatytas pagal Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus, Šalis neatsisako pripažinti elektroninės sutarties[10] teisinio poveikio, teisinės galios ar vykdytinumo vien dėl to, kad sutartis sudaryta elektroninėmis priemonėmis.

10 STRAIPSNIS

Elektroninis tapatumo nustatymas ir elektroniniai parašai

1. Išskyrus aplinkybes, numatytas pagal Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus, Šalis neatsisako pripažinti elektroninio parašo teisinio poveikio, teisinės galios ar jo tinkamumo naudoti kaip įrodymą teismo procese tik dėl to, kad jis yra elektroninis.

[9] Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad Šaliai nedraudžiama reikalauti išankstinio leidimo teikti internetinę paslaugą arba nustatyti ar palikti galioti bet kokį kitą lygiavertį poveikį turintį reikalavimą, grindžiamą kitais politiniais motyvais.

[10] Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad elektronine sutartimi laikoma ir sutartis, sudaryta naudojantis automatine pranešimų siuntimo sistema.

2. Nė viena Šalis nenustato arba nepalieka galioti priemonių, kuriomis:

(a) elektroninės operacijos šalims draudžiama tarpusavyje nustatyti tinkamą elektroninio tapatumo nustatymo būdą arba elektroninį parašą tai operacijai arba

(b) elektroninės operacijos šalims užkertamas kelias turėti galimybę teismo ar administracinėje institucijoje įrodyti, kad jų operacija atitinka visus teisinius elektroninio tapatumo nustatymo arba elektroninio parašo reikalavimus.

3. Nepaisant 2 dalies, Šalis gali reikalauti, kad tam tikros kategorijos operacijų atveju elektroninio tapatumo nustatymo priemonė ar elektroninis parašas būtų sertifikuoti pagal jos teisę akredituotos institucijos arba atitiktų tam tikrus naudojimo charakteristikų standartus, kurie turėtų būti parengti taikant atvirus ir skaidrius procesus ir turėtų būti susiję tik su konkrečiomis atitinkamos kategorijos operacijų charakteristikomis.

4. Šalis taiko 1–3 dalis elektroniniams spaudams, elektroninėms laiko žymoms ir elektroninio registruoto pristatymo paslaugoms tiek, kiek numatyta jos įstatymuose ar kituose teisės aktuose.

5. Šalys skatina naudoti sąveikų elektroninį tapatumo nustatymą.

11 STRAIPSNIS

Pirminis kodas

1. Šalis nenustato reikalavimo perduoti programinės įrangos, kuri priklauso kitos Šalies fiziniam ar juridiniam asmeniui, pirminį kodą ar suteikti prieigą prie jo, kaip tokios programinės įrangos arba produktų su tokia programine įranga importo, eksporto, platinimo, pardavimo ar naudojimo jos teritorijoje ar iš jos teritorijos sąlygos.

2. Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad:

(a) 28 straipsnis (Prudencinė išlyga), 29 straipsnis (Bendrosios išimtys) ir 30 straipsnis (Saugumo užtikrinimo tikslais taikomos išimtys) gali būti taikomi Šalies priemonėms, nustatytoms arba paliktoms galioti įgyvendinant sertifikavimo procedūrą;

(b) 1 dalis netaikoma savanoriškam kitos Šalies fizinio ar juridinio asmens vykdomam programinės įrangos pirminio kodo perdavimui ar prieigos prie jo suteikimui komerciniais pagrindais, pavyzdžiui, pagal viešųjų pirkimų sandorį ar kitas laisvai sudarytas sutartis, arba pagal atvirojo kodo licencijas, pavyzdžiui, atvirojo kodo programinės įrangos atveju, ir

(c) 1 dalis nedaro poveikio Šalies reguliavimo, teisėsaugos ar teisminių institucijų teisei reikalauti pakeisti programinės įrangos pirminį kodą, kad būtų laikomasi jos įstatymų ar kitų teisės aktų, kurie neprieštarauja Susitarimui.

3. Nė viena šio straipsnio nuostata nedaro poveikio:

(a) Šalies reguliavimo, teisėsaugos ir teisminių institucijų ar atitikties vertinimo įstaigų[11] teisei reikalauti perduoti programinės įrangos pirminį kodą arba gauti prieigą prie jo prieš tokios programinės įrangos importą, eksportą, platinimą, pardavimą ar naudojimą arba po jo tyrimo, tikrinimo ar nagrinėjimo, vykdymo užtikrinimo veiksmų ar teisminio nagrinėjimo tikslais, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi jos įstatymų ar kitų teisės aktų, kuriais siekiama teisėtų viešosios politikos tikslų[12], taikant apsaugos nuo neteisėto atskleidimo priemones;

(b) Šalies teismo, administracinio teismo, konkurencijos institucijos ar kitos atitinkamos institucijos reikalavimams pašalinti konkurencijos teisės pažeidimą arba reikalavimams pagal Šalies įstatymus ar kitus teisės aktus, kurie neprieštarauja Susitarimui, suteikti proporcingą ir tikslingą prieigą prie programinės įrangos pirminio kodo, būtiną siekiant pašalinti kliūtis, trukdančias patekti į skaitmenines rinkas, kad šios rinkos išliktų konkurencingos, sąžiningos, atviros ir skaidrios;

[11] Šiame straipsnyje „atitikties vertinimo įstaiga“ – atitinkama Šalies vyriausybinė įstaiga ar institucija arba nevyriausybinė įstaiga, kuriai Šalies vyriausybinė įstaiga ar institucija suteikė įgaliojimus, atliekanti atitikties tos Šalies taikomiems įstatymams ar kitiems teisės aktams vertinimo procedūras.

[12] Tai gali būti 5.4 straipsnio (Tarpvalstybinis duomenų judėjimas) 6 išnašoje išvardyt tikslai.

(c) intelektinės nuosavybės teisių apsaugai ir užtikrinimui arba

(d) Šalies teisei imtis priemonių pagal Laisvosios prekybos susitarimo skyriaus dėl viešųjų pirkimų 9.3 straipsnį (Saugumas ir bendrosios išimtys), kuris *mutatis mutandis* taikomas šiam straipsniui.

12 STRAIPSNIS

Vartotojų apsauga internete

1. Šio straipsnio tikslais sąvoka „klaidinanti, nesąžininga ir apgaulinga komercinė veikla“ apima:

(a) iš esmės klaidingą faktų pateikimą, įskaitant numanomą klaidingą faktų pateikimą ar melagingus teiginius apie tokius dalykus kaip prekių ar paslaugų savybės, kaina, tinkamumas naudoti pagal paskirtį, kiekis ar kilmė;

(b) prekių ar paslaugų reklamavimą neketinant jų tiekti (teikti) ar neturint pagrįstų galimybių jas tiekti (teikti);

(c) prekių nepristatymą ar paslaugų nesuteikimą vartotojui po to, kai iš vartotojo paimamas mokėjimas, išskyrus atvejus, kai tai pateisinama pagrįstomis priežastimis, ir

(d) ėmimą iš vartotojo mokesčio už prekes ar paslaugas, kurių jis neprašė.

2. Kiekviena Šalis nustato arba palieka galioti priemones, įskaitant įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriomis draudžiama klaidinanti, nesąžininga ir apgaulinga komercinė veikla, dėl kurios elektroninėje prekyboje dalyvaujantys vartotojai patiria ar gali patirti žalą.

3. Siekdama apsaugoti elektroninėje prekyboje dalyvaujančius vartotojus, kiekviena Šalis nustato arba palieka galioti priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, kad:

(a) vartotojams būtų suteikta galimybė ginti savo teises, įskaitant galimybę naudotis teisių gynimo priemonėmis tais atvejais, kai už prekes ar paslaugas sumokama, tačiau jos nepristatomos ar nesuteikiamos taip, kaip buvo sutarta;

(b) prekių tiekėjai ar paslaugų teikėjai su vartotojais elgtųsi sąžiningai ir teisingai;

(c) prekių tiekėjai ar paslaugų teikėjai pateiktų aiškią, išsamią, tikslią ir skaidrią informaciją apie tas prekes ar paslaugas, įskaitant visas pirkimo sąlygas, ir

(d) prekės būtų saugios įprastomis arba pagrįstai numatomomis jų naudojimo sąlygomis.

4. Siekdamos apsaugoti elektroninėje prekyboje dalyvaujančius vartotojus, Šalys stengiasi nustatyti arba palikti galioti priemones, kuriomis užtikrinama, kad tiekėjai pateiktų aiškią, išsamią, tikslią ir skaidrią savo tapatybės informaciją ir kontaktinius duomenis[13].

5. Šalys pripažįsta, kad svarbu vartotojų apsaugos agentūroms ar kitoms atitinkamoms įstaigoms suteikti tinkamus vykdymo užtikrinimo įgaliojimus.

6. Šalys pripažįsta savo atitinkamų vartotojų apsaugos agentūrų ar kitų atitinkamų įstaigų bendradarbiavimo, įskaitant keitimąsi informacija ir patirtimi, svarbą, taip pat svarbą bendradarbiavimo atitinkamais abipusiškai svarbiais atvejais dėl vartotojų teisių pažeidimų, susijusių su elektronine prekyba, kad būtų sustiprinta vartotojų apsauga internete, jei abi pusės taip nusprendžia.

7. Kiekviena Šalis viešai skelbia savo vartotojų apsaugos įstatymus ir kitus teisės aktus ir pasirūpina, kad jie būtų lengvai prieinami.

8. Šalys pripažįsta, kad svarbu, jog elektroninėje prekyboje dalyvaujančių vartotojų apsaugos lygis būtų ne žemesnis nei kitų formų prekyboje dalyvaujančių vartotojų.

[13] Tarpinių paslaugų teikėjų atveju tai taip pat apima tikrojo prekės tiekėjo ar paslaugų teikėjo tapatybę ir kontaktinius duomenis.

9. Kiekviena Šalis remia vartotojų, įskaitant tarpvalstybiniuose sandoriuose dalyvaujančius vartotojus, galimybes naudotis vartotojų teisių gynimo mechanizmais ir skatina informuotumą apie juos.

13 STRAIPSNIS

Nepageidaujami komerciniai elektroniniai pranešimai

1. Šalys pripažįsta, kad svarbu skatinti pasitikėjimą elektronine prekyba, be kita ko, taikant skaidrias ir veiksmingas priemones, kuriomis ribojamas nepageidaujamų komercinių elektroninių pranešimų siuntimas. Šiuo tikslu kiekviena Šalis nustato arba palieka galioti priemones, kuriomis reikalaujama, kad:

(a) komercinių elektroninių pranešimų siuntėjai pasirūpintų, jog pranešimų gavėjai, kurie yra fiziniai asmenys, galėtų lengvai pasirinkti jų nebepriimti, ir

(b) komercinių elektroninių pranešimų gavėjai, kurie yra fiziniai asmenys, būtų davę sutikimą juos gauti, kaip nustatyta kiekvienos Šalies įstatymuose ar kituose teisės aktuose.

2. Nepaisant 1 dalies b punkto, kiekviena Šalis leidžia fiziniams ar juridiniams asmenims, kurie gavėjo, kuris yra fizinis asmuo, kontaktinius duomenis pagal jos teisę yra surinkę tiekdami prekes ar teikdami paslaugas, tam naudotojui siųsti komercinius elektroninius pranešimus apie savo pačių panašias prekes ar paslaugas.

3. Kiekviena Šalis užtikrina, kad komerciniai elektroniniai pranešimai būtų aiškiai atpažįstami kaip tokie, juose būtų aiškiai nurodyta, kieno vardu jie siunčiami, ir kad juose būtų pateikta būtina informacija, leidžianti gavėjams, kurie yra fiziniai asmenys, bet kuriuo metu pareikalauti nemokamai nutraukti tokių pranešimų siuntimą, jei taip nustatyta Šalies įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

4. Kiekviena Šalis suteikia galimybę pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis prieš nepageidaujamų komercinių elektroninių pranešimų teikėjus, kurie nesilaiko priemonių, nustatytų arba paliktų galioti pagal 1–3 dalis.

5. Šalys stengiasi bendradarbiauti atitinkamais abipusiškai svarbiais atvejais, susijusiais su nepageidaujamų komercinių elektroninių pranešimų reglamentavimu.

14 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas skaitmeninės prekybos klausimais

1. Šalys patvirtina, kad skaitmeninė partnerystė yra pagrindinė skaitmeninio bendradarbiavimo sistema, be kita ko, abipusio intereso srityse, pavyzdžiui, dirbtinio intelekto, skaitmeninės tapatybės ir duomenų inovacijų.

2. Šalys, remdamosi savo atitinkamais įstatymais ir kitais teisės aktais, keičiasi informacija šiais su skaitmenine prekyba susijusiais reguliavimo klausimais:

(a) sąveikių elektroninio tapatumo nustatymo pripažinimo ir lengvinimo, taip pat galimybės ateityje sudaryti abipusio pripažinimo susitarimą dėl elektroninių parašų;

(b) nepageidaujamų komercinių elektroninių pranešimų traktavimo;

(c) vartotojų ir skaitmeninių platformų darbuotojų apsaugos;

(d) autorių teisių teisinių sistemų, svarbių internetinei aplinkai, ir

(e) kitais skaitmeninės prekybos plėtrai svarbiais klausimais.

3. Kai tikslinga, Šalys bendradarbiauja ir aktyviai dalyvauja tarptautiniuose forumuose, siekdamos skatinti skaitmeninės prekybos plėtrą.

4. Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad ši nuostata nedaro poveikio 6 straipsnio (Asmens duomenų apsauga) taikymui.

15 STRAIPSNIS

Prieiga prie interneto ir jo naudojimas skaitmeninei prekybai

1. Šalys pripažįsta, kad naudinga užtikrinti, jog, atsižvelgiant į atitinkamą jų taikomą politiką, įstatymus ir kitus teisės aktus, galutiniai naudotojai jų teritorijose galėtų:

(a) turėti prieigą prie pasirinktų programų bei paslaugų ir jomis naudotis, taikant pagrįstą tinklo valdymą, kuris neblokuoja ir nelėtina srauto konkurencinio pranašumo sumetimais[14];

(b) naudoti pasirinktus galutinių naudotojų įrenginius, jei tokie įrenginiai nekenkia kitų įrenginių, tinklo ar tinkle teikiamų paslaugų saugumui, ir

(c) gauti informacijos apie savo interneto prieigos paslaugų teikėjo tinklo valdymo praktiką.

2. Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad nė viena šio straipsnio nuostata neužkertamas kelias Šalims nustatyti priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti viešąjį saugumą interneto naudotojų atžvilgiu.

16 STRAIPSNIS

[14] 1 dalies a punkto taikymo tikslais Šalys pripažįsta, kad interneto prieigos paslaugų teikėjas, tam tikrą turinį siūlantis tik savo abonentams, nepažeidžia šio principo.

Atvirieji valdžios sektoriaus duomenys

1. Šiame straipsnyje „metaduomenys“ – tai struktūrinė arba aprašomoji informacija apie duomenis, pavyzdžiui, informacija apie jų turinį, formatą, šaltinį, teises, tikslumą, kilmę, dažnumą, periodiškumą, detalumą, skelbėją arba atsakingąjį asmenį, kontaktinę informaciją, rinkimo būdą ar aplinkybes.

2. Šalys pripažįsta, kad sudarant palankesnes sąlygas visuomenei susipažinti su valdžios sektoriaus duomenimis ir jais naudotis skatinamas ekonominis ir socialinis vystymasis, konkurencingumas, produktyvumas ir inovacijos. Todėl Šalys raginamos išplėsti tokių duomenų aprėptį, pavyzdžiui, įtraukiant suinteresuotuosius subjektus ir su jais konsultuojantis.

3. Jei Šalis nusprendžia valdžios sektoriaus duomenis pateikti taip, kad visuomenė prie jų turėtų skaitmeninę prieigą ir galėtų jais naudotis, ji stengiasi užtikrinti, kad tokie duomenys būtų:

(a) prieinami kompiuterio skaitomu ir atviru formatu;

(b) kai aktualu, suerdvinti tinkamo formato;

(c) būtų tokio formato, kad būtų paprasta vykdyti paiešką, išgauti, naudoti, pakartotinai naudoti ir perskirstyti;

(d) būtų prieinami patikimomis, patogiomis naudoti ir laisvai prieinamomis programų sąsajomis;

(e) būtų prieinami pakartotiniam naudojimui visapusiškai laikantis Šalies asmens duomenų apsaugos taisyklių;

(f) laiku atnaujinami, jei taikoma;

(g) turėtų metaduomenis, kiek įmanoma, pagrįstus įprastai naudojamais formatais, leidžiančius naudotojui duomenis suprasti ir naudoti, ir

(h) būtų prieinami visiems naudotojams nemokamai arba už pagrįstą mokestį.

4. Jei Šalis nusprendžia valdžios sektoriaus duomenis pateikti taip, kad visuomenė prie jų turėtų skaitmeninę prieigą ir galėtų jais naudotis, ji stengiasi nenustatyti diskriminacinių sąlygų arba sąlygų, kurios nepagrįstai neleistų tokių duomenų naudotojams ar ribotų jų galimybes duomenis:

(a) atgaminti, toliau platinti ar skelbti;

(b) pergrupuoti arba

(c) naudoti komerciniais ir nekomerciniais tikslais, be kita ko, naujam produktui gaminti ar naujai paslaugai kurti.

5. Šalys stengiasi bendradarbiauti, kad nustatytų būdus, kaip kiekviena Šalis galėtų išplėsti prieigą prie Šalies valdžios sektoriaus viešųjų duomenų ir jų naudojimą, be kita ko, keisdamosi informacija apie praktiką ir politiką bei patirtimi, kad būtų plečiamos esamos ir kuriamos naujos verslo ir mokslinių tyrimų galimybės, kad jie galėtų būtų naudojami visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVĮ), neapsiribojant viešuoju sektoriumi.

17 STRAIPSNIS

Elektroninės sąskaitos faktūros

1. Šalys pripažįsta elektroninių sąskaitų faktūrų svarbą siekiant padidinti skaitmeninės prekybos, įskaitant viešuosius pirkimus elektroninėmis priemonėmis, išlaidų efektyvumą, veiksmingumą, tikslumą ir patikimumą. Kiekviena Šalis pripažįsta, kad naudinga užtikrinti, jog jos teritorijoje elektroninėms sąskaitoms faktūroms išrašyti naudojamos sistemos būtų sąveikios su kitos Šalies teritorijoje elektroninėms sąskaitoms faktūroms išrašyti naudojamomis sistemomis, ir kad siekiant šio tikslo labai svarbūs elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo standartai.

2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad su elektroninėmis sąskaitomis faktūromis susijusios priemonės jos teritorijoje būtų įgyvendinamos taip, kad būtų skatinamas Šalių elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo sistemų tarpvalstybinis sąveikumas. Šiuo tikslu Šalys savo priemones, susijusias su elektroninėmis sąskaitomis faktūromis, atitinkamai grindžia tarptautinėmis sistemomis, standartais, gairėmis ar rekomendacijomis.

3. Šalys pripažįsta, kad ekonomiškai svarbu skatinti sąveikių elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo sistemų diegimą visame pasaulyje. Šiuo tikslu Šalys stengiasi dalytis geriausia patirtimi ir drauge skatinti sąveikių elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo sistemų diegimą.

4. Šalys stengiasi bendradarbiauti įgyvendinant iniciatyvas, kuriomis įmonėms propaguojamas, skatinamas, remiamas ar lengvinamas elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimas. Šiuo tikslu Šalys stengiasi:

(a) skatinti, kad būtų sukurta pamatinė politika, infrastruktūra ir procesai, kuriais remiamas elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymas, ir

(b) didinti informuotumą apie elektronines sąskaitas faktūras ir ugdyti gebėjimus šioje srityje.

18 STRAIPSNIS

Bepopierė prekyba

1. Siekdamos sukurti bepopierę pasienio procedūrų aplinką prekybai prekėmis, Šalys pripažįsta, kad svarbu atsisakyti prekių importui, eksportui ar tranzitui reikalingų popierinių formų ir dokumentų. Todėl kiekviena Šalis raginama atitinkamai atsisakyti popierinių formų bei dokumentų ir pereiti prie elektroninio formato formų ir dokumentų naudojimo.

2. Kiekviena Šalis stengiasi viešai skelbti prekių importui, eksportui ar tranzitui reikalingas formas ir dokumentus, kad jie būtų viešai prieinami elektroniniu formatu. Šioje dalyje „elektroninis formatas“ apima formatus, tinkamus automatizuotam aiškinimui ir elektroniniam apdorojimui be žmogaus įsikišimo, taip pat skaitmeninius vaizdus ir formas.

3. Kiekviena Šalis stengiasi, kad užpildytos elektroninės formų ir dokumentų, reikalingų prekių importui, eksportui ar tranzitui, versijos būtų pripažįstamos teisiškai lygiavertėmis popierinėms tų formų ir dokumentų versijoms.

4. Šalys stengiasi bendradarbiauti dvišaliuose ir tarptautiniuose forumuose, kad skatintų prekių importui, eksportui ar tranzitui reikalingų formų ir dokumentų elektroninių versijų priėmimą.

5. Kiekviena Šalis, rengdama iniciatyvas, pagal kurias numatoma bepopierė prekyba, stengiasi atsižvelgti į tarptautinių organizacijų sutartus metodus.

6. Kiekviena Šalis pripažįsta, kad svarbu sudaryti palankesnes sąlygas jos teritorijoje veikiančioms įmonėms keistis komercinėje veikloje naudojamais elektroniniais įrašais, laikantis jos įstatymų ir kitų teisės aktų.

19 STRAIPSNIS

Vieno langelio principas

1. Šalys pripažįsta, kad vieno langelio sistemos lengvina prekybą, įskaitant skaitmeninę prekybą, ir dar kartą patvirtina Laisvosios prekybos susitarimo 6.13 straipsnyje (Vieno langelio principas) prisiimtą įsipareigojimą stengtis sukurti naujas arba toliau naudoti esamas vieno langelio principu, pagal kurį informacija teikiama elektroninėmis priemonėmis ir tik kartą, veikiančias sistemas ir taip sudaryti palankesnes sąlygas informacijos, kurią privaloma teikti pagal muitų ir kitus teisės aktus eksportuojant, importuojant ir vežant tranzitu prekes, teikimui.

2. Šalys plėtoja bendradarbiavimą, pavyzdžiui, keisdamosi su muitine susijusia informacija, kai aktualu ir tikslinga, Šalių muitinėms tinkamu būdu ir pagal kiekvienos Šalies įstatymus ir kitus teisės aktus struktūrizuotai ir nuolat keičiantis elektroniniais pranešimais, kad pagerintų rizikos valdymą ir muitinio tikrinimo veiksmingumą, padėtų nustatyti pajamų surinkimo arba saugos ir saugumo požiūriu riziką keliančias prekes ir sudarytų palankesnes sąlygas teisėtai prekybai. Muitinės komitetas, įsteigtas pagal Laisvosios prekybos susitarimo 16.2 straipsnį (Specializuotieji komitetai), gali svarstyti klausimus, siūlyti rekomendacijas ir priimti sprendimus dėl šio straipsnio įgyvendinimo, jei mano, kad tai būtina.

20 STRAIPSNIS

Elektroninių operacijų sistema

1. Kiekviena Šalis stengiasi nustatyti arba palikti galioti elektronines operacijas reglamentuojančią teisinę sistemą, kuri atitinka 1996 m. UNCITRAL pavyzdinio įstatymo dėl elektroninės prekybos principus.

2. Kiekviena Šalis stengiasi:

(a) vengti pernelyg didelės elektroninių operacijų reguliavimo naštos ir

(b) sudaryti palankesnes sąlygas suinteresuotiesiems asmenims prisidėti prie jos elektroninių operacijų teisinės sistemos kūrimo.

3. Šalys pripažįsta, kad svarbu sudaryti palankesnes sąlygas naudoti elektroniniu būdu perduodamus įrašus. Šiuo tikslu kiekviena Šalis stengiasi nustatyti arba palikti galioti teisinę sistemą, kuria atsižvelgiama į 2017 m. UNCITRAL pavyzdinį įstatymą dėl elektroniniu būdu perduodamų įrašų.

21 STRAIPSNIS

Elektroniniai mokėjimai[15]

[15] Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad nė viena šio straipsnio nuostata nereikalaujama, kad Šalis kitos Šalies elektroninio mokėjimo paslaugų teikėjams, neįsisteigusiems jos teritorijoje, suteiktų galimybę naudotis centrinių bankų mokėjimo paslaugomis, susijusiomis su finansinių paslaugų teikėjų tarpusavio atsiskaitymais.

1. Pažymėdamos spartų elektroninių mokėjimų, ypač tų, kuriuos teikia nauji elektroninio mokėjimo paslaugų teikėjai, augimą, Šalys pripažįsta, kad:

(a) naudinga remti saugių, veiksmingų, patikimų, apsaugotų, įperkamų ir prieinamų tarpvalstybinių elektroninių mokėjimų plėtrą, skatinant priimti ir naudoti tarptautiniu mastu pripažintus standartus, puoselėjant elektroninių mokėjimo sistemų sąveikumą ir skatinant naudingas naujoves bei konkurenciją elektroninių mokėjimo paslaugų srityje;

(b) svarbu palaikyti saugias, veiksmingas, patikimas, apsaugotas ir prieinamas elektroninių mokėjimų sistemas, taikant įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriuose, kai tinkama, atsižvelgiama į tokių sistemų keliamą riziką, ir

(c) svarbu sudaryti sąlygas laiku pradėti naudoti saugius, veiksmingus, patikimus, apsaugotus, įperkamus ir prieinamus elektroninių mokėjimų produktus ir paslaugas.

2. Šiuo tikslu kiekviena Šalis stengiasi:

(a) atsižvelgti į tarptautiniu mastu pripažintus mokėjimų standartus atitinkamoms elektroninių mokėjimų sistemoms, kad būtų sudarytos sąlygos didesniam elektroninių mokėjimų sistemų sąveikumui;

(b) skatinti finansinių paslaugų teikėjus ir elektroninių mokėjimų paslaugų teikėjus naudoti atvirąsias platformas ir architektūras ir, laikantis taikomų duomenų apsaugos taisyklių, pateikti savo finansinių produktų, paslaugų ir operacijų taikomųjų programų sąsajas, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos didesniam sąveikumui, konkurencijai, saugumui ir inovacijoms elektroninių mokėjimų srityje, o tai gali apimti partnerystę su trečiųjų šalių paslaugų teikėjais, atsižvelgiant į tinkamą rizikos valdymą, ir

(c) sudaryti palankesnes sąlygas inovacijoms ir konkurencijai vienodomis sąlygomis ir laiku diegti naujus finansinius ir elektroninių mokėjimų produktus ir paslaugas, pavyzdžiui, pasitelkiant apribotą bandomąją reglamentavimo ir pramonės aplinką.

3. Kiekviena Šalis laiku viešai skelbia savo atitinkamus įstatymus ir kitus teisės aktus dėl elektroninių mokėjimų, įskaitant tuos, kurie susiję su reguliavimo institucijų patvirtinimu, licencijavimo reikalavimais, procedūromis ir techniniais standartais.

22 STRAIPSNIS

Kibernetinis saugumas

1. Šalys pripažįsta, kad kibernetinio saugumo grėsmės mažina pasitikėjimą skaitmenine prekyba.

2. Šalys pripažįsta, kad kibernetinių grėsmių pobūdis kinta. Siekdamos nustatyti ir sušvelninti kibernetines grėsmes ir taip sudaryti palankesnes sąlygas skaitmeninei prekybai, Šalys stengiasi:

(a) stiprinti savo atitinkamų nacionalinių subjektų, atsakingų už reagavimą į kibernetinius incidentus, pajėgumus ir

(b) bendradarbiauti siekiant nustatyti ir sušvelninti piktavališkus įsibrovimus ar kenkėjiško programos kodo plitimą, darančius poveikį Šalių elektroniniams tinklams, laiku reaguoti į kibernetinius incidentus ir dalytis informacija, kad būtų didinamas informuotumas ir skatinama geroji patirtis.

3. Šalys atkreipia dėmesį į kintantį kibernetinių grėsmių pobūdį ir jų neigiamą poveikį skaitmeninei prekybai ir pripažįsta, jog svarbu taikyti rizika grindžiamus metodus, kad būtų galima kovoti su tokiomis grėsmėmis ir kartu kuo labiau mažinti prekybos kliūtis. Todėl kiekviena Šalis, siekdama nustatyti kibernetiniam saugumui kylančią riziką ir nuo jos apsisaugoti, aptikti kibernetinio saugumo įvykius, reaguoti į kibernetinius incidentus ir atsigauti po jų, stengiasi naudoti ir skatina jos jurisdikcijoje veikiančias įmones naudoti rizika grindžiamus metodus, pagrįstus geriausios rizikos valdymo praktikos pavyzdžiais ir rizikos valdymo standartais, parengtais bendru sutarimu, skaidriai ir atvirai.

23 STRAIPSNIS

Standartai, techniniai reglamentai ir atitikties vertinimo procedūros

1. Šiame straipsnyje vartojamų terminų apibrėžtys *mutatis mutandis* nustatytos Sutarties dėl techninių prekybos kliūčių (toliau – TPK sutartis) 1 priede.

2. Šalys pripažįsta standartų, techninių reglamentų ir atitikties vertinimo procedūrų svarbą ir indėlį skatinant gerai veikiančią skaitmeninę ekonomiką ir mažinant skaitmeninės prekybos kliūtis, nes jais didinamas suderinamumas, sąveikumas ir patikimumas.

3. Šalys skatina savo atitinkamas institucijas dalyvauti ir bendradarbiauti abiem Šalims svarbiuose tarptautiniuose forumuose, prie kurių yra prisijungusios abi Šalys, siekiant skatinti tarptautinių standartų, susijusių su skaitmenine prekyba, kūrimą ir naudojimą. Naujose abipusio intereso srityse, susijusiose su skaitmenine ekonomika, Šalys to sieks ir skaitmeninei prekybai svarbių paslaugų srityje.

4. Šalys pripažįsta, kad mechanizmai, kuriais lengvinamas tarpvalstybinis atitikties vertinimo rezultatų pripažinimas, gali palengvinti skaitmeninę prekybą. Šalys stengiasi naudotis tokiais mechanizmais, įskaitant tarptautinius susitarimus dėl reguliavimo institucijų atliekamo atitikties vertinimo rezultatų pripažinimo. Naujose abipusio intereso srityse, susijusiose su skaitmenine ekonomika, Šalys to sieks ir skaitmeninei prekybai svarbių paslaugų srityje.

5. Šiuo tikslu abipusio intereso srityse, susijusiose su skaitmenine prekyba, Šalys stengiasi arba skatina savo atitinkamas institucijas:

(a) nustatyti bendras iniciatyvas standartų, techninių reglamentų ir atitikties vertinimo procedūrų srityje ir bendradarbiauti jas įgyvendinant ir

(b) bendradarbiauti su privačiuoju sektoriumi, kad Šalys, pramonės atstovai ir kiti atitinkami suinteresuotieji subjektai geriau suprastų standartus, techninius reglamentus ir atitikties vertinimo procedūras.

6. Šalys pripažįsta keitimosi informacija ir skaidrumo svarbą rengiant, priimant ir taikant standartus, techninius reglamentus ir atitikties vertinimo procedūras skaitmeninei prekybai ir patvirtina savo įsipareigojimus pagal Laisvosios prekybos susitarimo 4.8 straipsnį (Skaidrumas).

Naujose abipusio intereso srityse, susijusiose su skaitmenine ekonomika, Šalys pripažįsta keitimosi informacija ir skaidrumo svarbą rengiant, priimant ir taikant su skaitmeninei prekybai svarbiomis paslaugomis susijusius standartus, techninius reglamentus ir atitikties vertinimo procedūras, ir stengiasi, gavusios prašymą ir kai tikslinga, skatinti savo atitinkamas institucijas, kad jos teiktų informaciją apie su skaitmeninei prekybai svarbiomis paslaugomis susijusius standartus, techninius reglamentus ir atitikties vertinimo procedūras.

24 STRAIPSNIS

Mažosios ir vidutinės įmonės

1. Šalys pripažįsta esminį MVĮ vaidmenį Šalių dvišaliuose prekybos ir investicijų santykiuose ir galimybes, kurias tokiems subjektams gali suteikti skaitmeninė prekyba.

2. Šalys pripažįsta, kad įgyvendinant šį straipsnį svarbus vaidmuo tenka suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant verslą.

3. Siekdamos padidinti MVĮ galimybes pasinaudoti šiuo Susitarimu, Šalys stengiasi keistis informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais apie skaitmeninių priemonių ir technologijų naudojimą, kad MVĮ turėtų daugiau galimybių dalyvauti skaitmeninėje prekyboje.

25 STRAIPSNIS

Skaitmeninė įtrauktis

1. Šalys pripažįsta skaitmeninės įtraukties svarbą siekiant užtikrinti, kad visi žmonės ir įmonės turėtų tai, ko jiems reikia, kad galėtų dalyvauti skaitmeninėje ekonomikoje, prisidėti prie jos ir gauti iš jos naudos. Šiuo tikslu Šalys pripažįsta, kad svarbu plėsti ir lengvinti galimybes šalinant kliūtis, trukdančias dalyvauti skaitmeninėje prekyboje.

2. Šiuo tikslu Šalys bendradarbiauja skaitmeninės įtraukties klausimais, įskaitant asmenų, kurie gali susidurti su neproporcingomis kliūtimis dalyvauti skaitmeninėje prekyboje, dalyvavimą skaitmeninėje prekyboje. Toks bendradarbiavimas gali apimti:

(a) dalijimąsi patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais skaitmeninės įtraukties srityje, įskaitant ekspertų keitimąsi informacija;

(b) kliūčių, trukdančių pasinaudoti skaitmeninės prekybos galimybėmis, nustatymą ir šalinimą;

(c) dalijimąsi metodikomis ir procedūromis, skirtomis duomenų rinkiniams ir analizėms, susijusiems su asmenų, kurie gali susidurti su neproporcingomis kliūtimis dalyvauti skaitmeninėje prekyboje, dalyvavimu skaitmeninėje prekyboje, rengti ir

(d) kitas Šalių tarpusavyje sutartas sritis.

3. Bendradarbiavimo veikla, susijusi su skaitmenine įtrauktimi, gali būti įgyvendinama atitinkamai koordinuojant Šalių agentūrų ir suinteresuotųjų subjektų veiklą.

4. Šalys aktyviai dalyvauja PPO ir kituose tarptautiniuose forumuose, siekdamos skatinti iniciatyvas, kuriomis remiama skaitmeninė įtrauktis ir dalyvavimas skaitmeninėje prekyboje.

26 STRAIPSNIS

Dalijimasis informacija

1. Kiekviena Šalis sukuria arba palieka toliau veikti nemokamą ir viešai prieinamą skaitmeninę mediją, kurioje pateikiama informacija apie šį Susitarimą, įskaitant:

(a) šio Susitarimo tekstą;

(b) šio Susitarimo santrauką ir

(c) bet kokią papildomą informaciją, kurią Šalis laiko naudinga, kad padėtų MVĮ suprasti šio Susitarimo naudą.

2. Kiekviena Šalis reguliariai peržiūri pagal šį straipsnį pateikiamą informaciją, siekdama užtikrinti, kad informacija ir nuorodos būtų naujausios ir tikslios.

3. Kiekviena Šalis, kiek įmanoma, stengiasi užtikrinti, kad pagal šį straipsnį teikiama informacija būtų pateikiama anglų kalba.

27 STRAIPSNIS

Suinteresuotųjų subjektų įtraukimas

1. Šalys ieško galimybių propaguoti skaitmeninės prekybos naudą pagal šį Susitarimą tarp suinteresuotųjų subjektų, įskaitant verslo atstovus, nevyriausybines organizacijas, akademinę bendruomenę ir kitus suinteresuotuosius subjektus.

2. Šalys pripažįsta suinteresuotųjų subjektų įtraukimo ir atitinkamų iniciatyvų bei forumų skatinimo atitinkamai Šalyse ir tarp Šalių svarbą, atsižvelgiant į šį Susitarimą.

3. Kai tinkama, Šalys gali įtraukti atitinkamus suinteresuotuosius subjektus, pavyzdžiui, verslo atstovus, nevyriausybines organizacijas ir akademinę bendruomenę, kad įgyvendintų ir modernizuotų šį Susitarimą.

TREČIAS SKYRIUS

IŠIMTYS, GINČŲ SPRENDIMAS, INSTITUCINĖS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

A SKIRSNIS

IŠIMTYS

28 STRAIPSNIS

Prudencinė išlyga

1. Nė viena šio Susitarimo nuostata neužkertamas kelias Šaliai nustatyti arba palikti galioti priemones dėl prudencinių priežasčių[16], kaip antai siekiant:

(a) apsaugoti investuotojus, indėlininkus, draudėjus ar finansinių paslaugų teikėją patikėtiniu paskyrusius asmenis arba

(b) užtikrinti Šalies finansų sistemos vientisumą ir stabilumą.

2. Jei tokios priemonės neatitinka šio Susitarimo nuostatų, jomis neturi būti naudojamasi siekiant išvengti Šalies įsipareigojimų ar pareigų pagal šį Susitarimą.

3. Nė viena šio Susitarimo nuostata nelaikoma reikalavimu Šaliai atskleisti informaciją, susijusią su atskirų vartotojų reikalais ir sąskaitomis, arba viešųjų subjektų turimą konfidencialią ar privačią informaciją.

29 STRAIPSNIS

Bendrosios išimtys

[16] Susitariama, kad terminas „prudencinės priežastys“ apima atskiro finansinių paslaugų teikėjo saugumo, patikimumo, vientisumo ar finansinės atsakomybės palaikymą.

Laisvosios prekybos susitarimo 2.14 straipsnis (Bendrosios išimtys) ir 8.62 straipsnis (Bendrosios išimtys) *mutatis mutandis* taikomi šiam Susitarimui.

30 STRAIPSNIS

Saugumo užtikrinimo tikslais taikomos išimtys

Laisvosios prekybos susitarimo 16.11 straipsnis (Saugumo užtikrinimo tikslais taikomos išimtys) *mutatis mutandis* taikomas šiam Susitarimui.

31 STRAIPSNIS

Laikinosios apsaugos priemonės, taikomos kapitalo judėjimui ir mokėjimams

Laisvosios prekybos susitarimo 16.10 straipsnis (Laikinosios apsaugos priemonės, taikomos kapitalo judėjimui ir mokėjimams) *mutatis mutandis* taikomas šiam Susitarimui.

32 STRAIPSNIS

Mokesčiai

Laisvosios prekybos susitarimo 16.6 straipsnis (Apmokestinimas) *mutatis mutandis* taikomas šiam Susitarimui.

B SKIRSNIS

GINČŲ SPRENDIMAS

33 STRAIPSNIS

Ginčų sprendimas

Bet kokiam Šalių ginčui dėl šio Susitarimo aiškinimo ir taikymo *mutatis mutandis* taikomos Laisvosios prekybos susitarimo Keturiolikto skyriaus (Ginčų sprendimas) nuostatos.

34 STRAIPSNIS

Tarpininkavimas

Laisvosios prekybos susitarimo Penkiolikto skyriaus (Tarpininkavimas) nuostatos *mutatis mutandis* taikomos šiam Susitarimui ir nedaro poveikio Šalių teisėms ir pareigoms pagal 33 straipsnį (Ginčų sprendimas).

35 STRAIPSNIS

Skaidrumas

Siekdama papildyti galiojančias Laisvosios prekybos susitarimo Keturiolikto skyriaus nuostatas, kiekviena Šalis nedelsdama paskelbia:

(a) prašymą surengti konsultacijas pagal Laisvosios prekybos susitarimo 14.3 straipsnio (Konsultacijos) 2 dalį;

(b) prašymą sudaryti kolegiją pagal Laisvosios prekybos susitarimo 14.4 straipsnio (Arbitražo procedūros inicijavimas) 2 dalį;

(c) arbitražo kolegijos sudarymo datą, nustatytą pagal Laisvosios prekybos susitarimo 14.5 straipsnio (Arbitražo kolegijos sudarymas) 7 dalį, *amicus curiae* pareiškimų pateikimo terminą, nustatytą pagal Laisvosios prekybos susitarimo 14-A priedo (Arbitražo procedūros taisyklės) 42 taisyklę, ir arbitražo kolegijos darbo kalbą, nustatytą pagal Laisvosios prekybos susitarimo 14-A priedo (Arbitražo procedūros taisyklės) 46 taisyklę;

(d) arbitražo kolegijos procese pateiktus pareiškimus ir prašymus, nebent Šalys susitaria kitaip, ir

(e) abipusiškai sutartus sprendimus, pasiektus pagal Laisvosios prekybos susitarimo 14.15 straipsnį (Abipusiškai sutartas sprendimas).

C SKIRSNIS

INSTITUCINĖS NUOSTATOS

36 STRAIPSNIS

Institucinės nuostatos

1. Laisvosios prekybos susitarimo 16.1 straipsnis (Prekybos komitetas) ir 16.2 straipsnio (Specializuotieji komitetai) 1 dalies d punktas *mutatis mutandis* taikomi šiam Susitarimui.

2. Prekybos paslaugomis, investicijų ir viešųjų pirkimų komitetas, įsteigtas pagal Laisvosios prekybos susitarimo 16.2 straipsnio 1 dalies d punktą, yra atsakingas už veiksmingą šio Susitarimo, išskyrus 19 straipsnį (Vieno langelio principas), įgyvendinimą.

3. Laisvosios prekybos susitarimo 8.64 straipsnis (Prekybos paslaugomis, investicijų ir viešųjų pirkimų komitetas) *mutatis mutandis* taikomas šiam Susitarimui.

4. Laisvosios prekybos susitarimo 16.2 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys, 16.3 straipsnis (PPO teisės pakeitimai), 16.4 straipsnis (Sprendimų priėmimas) ir 16.5 straipsnis (Daliniai pakeitimai) *mutatis mutandis* taikomi šiam Susitarimui.

D SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37 STRAIPSNIS

Informacijos atskleidimas

1. Nė viena šio Susitarimo nuostata nėra laikoma reikalavimu, kad Šalis pateiktų konfidencialią informaciją, kurios atskleidimas trukdytų teisėsaugai ar kitaip prieštarautų viešajam interesui, ar pakenktų valstybinės ar privačios įmonės teisėtiems komerciniams interesams.

2. Jei Šalis Prekybos komitetui, Muitinės komitetui arba Prekybos paslaugomis, investicijų ir viešųjų pirkimų komitetui pateikia informaciją, kuri pagal jos įstatymus ir kitus teisės aktus laikoma konfidencialia, kita Šalis tą informaciją taip pat laiko konfidencialia, nebent ją pateikusi Šalis sutinka, kad ji nebūtų tokia laikoma.

38 STRAIPSNIS

Įsigaliojimas

1. Šalys šį Susitarimą patvirtina pagal savo procedūras.

2. Šis Susitarimas įsigalioja pirmą antro mėnesio po to, kai Šalys pasikeičia raštiškais pranešimais, kuriais patvirtina įvykdžiusios atitinkamus taikytinus teisinius reikalavimus ir pabaigusios procedūras, kad šis Susitarimas įsigaliotų, dieną. Šalys gali susitarti dėl kitos įsigaliojimo datos.

39 STRAIPSNIS

Taikymo trukmė

1. Šis Susitarimas galioja neribotą laiką.

2. Šalis gali pateikti kitai Šaliai pranešimą raštu apie ketinimą nutraukti šį Susitarimą.

3. Susitarimas nutraukiamas praėjus šešiems mėnesiams po pranešimo pagal 2 dalį pateikimo.

4. Per 30 dienų nuo 2 dalyje nurodyto pranešimo pateikimo bet kuri Šalis gali prašyti pradėti konsultacijas dėl to, ar kuri nors šio Susitarimo nuostata turėtų nustoti galiot vėliau nei 3 dalyje nurodytą dieną. Konsultacijos pradedamos per 30 dienų nuo šio Šalies prašymo pateikimo.

40 STRAIPSNIS

Pareigų vykdymas

Šalys imasi visų reikiamų bendrų ar konkrečių priemonių, kad įvykdytų savo pareigas pagal šį Susitarimą. Jos pasirūpina, kad būtų pasiekti šiame Susitarime nustatyti tikslai.

41 STRAIPSNIS

Ryšys su kitais susitarimais

1. Šis Susitarimas yra neatsiejama bendrų Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro santykių, reglamentuojamų Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimu ir Laisvosios prekybos susitarimu, dalis ir yra bendros institucinės sistemos dalis. Tai specialus susitarimas, kuriuo įgyvendinamos Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo nuostatos dėl prekybos, ir kuris kartu su Laisvosios prekybos susitarimu sudaro laisvosios prekybos erdvę pagal GATT 1994 XXIV straipsnį (Teritorinis taikymas – Pasienio prekyba – Muitų sąjungos ir laisvosios prekybos zonos) ir GATS V straipsnį (Ekonominė integracija).

2. Šie Laisvosios prekybos susitarimo straipsniai nustoja galioti ir pakeičiami nurodytais šio Susitarimo straipsniais:

(a) Laisvosios prekybos susitarimo 8.54 straipsnis (Duomenų tvarkymas) pakeičiamas šio Susitarimo 5 straipsniu (Tarpvalstybinis duomenų judėjimas);

(b) Laisvosios prekybos susitarimo 8.57 straipsnio (Tikslai) 3 dalis pakeičiama šio Susitarimo 5 straipsniu;

(c) Laisvosios prekybos susitarimo 8.57 straipsnio 4 dalis pakeičiama šio Susitarimo 6 straipsniu (Asmens duomenų apsauga);

(d) Laisvosios prekybos susitarimo 8.58 straipsnis (Muitai) pakeičiamas šio Susitarimo 7 straipsniu (Muitai);

(e) Laisvosios prekybos susitarimo 8.60 straipsnis (Elektroniniai parašai) pakeičiamas šio Susitarimo 10 straipsniu (Elektroninis tapatumo nustatymas ir elektroniniai parašai) ir

(f) Laisvosios prekybos susitarimo 8.61 straipsnis (Bendradarbiavimas elektroninės prekybos reglamentavimo srityje) pakeičiamas šio Susitarimo 14 straipsniu (Bendradarbiavimas skaitmeninės prekybos klausimais).

3. Siekdamos aiškumo Šalys susitaria, kad nė viena šio Susitarimo nuostata nelaikoma reikalavimu, kad jos imtųsi veiksmų, kurie neatitinka jų pareigų pagal PPO steigimo sutartį.

42 STRAIPSNIS

Nuostata dėl tiesioginio poveikio

Patikslinama, kad nė viena šio Susitarimo nuostata neaiškinama kaip suteikianti teises ar nustatanti pareigas asmenims, išskyrus Šalių tarpusavio teises ir pareigas, nustatytas pagal tarptautinę viešąją teisę.

43 STRAIPSNIS

Teritorinis taikymas

Šis Susitarimas taikomas:

(a) Sąjungos atveju – teritorijoms, kurioms taikoma Europos Sąjungos sutartis ir SESV pagal tose sutartyse nustatytas sąlygas, ir

(b) Singapūro atveju – jo teritorijai.

Šiame Susitarime „teritorija“ vartojama kaip nurodyta, jei aiškiai nenustatyta kitaip.

44 STRAIPSNIS

Autentiški tekstai

Šis Susitarimas sudarytas dviem egzemplioriais airių, anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, nyderlandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis, ir visi šie tekstai yra autentiški.